

Penformance

Pensioen life cycle indicators

Klant

De Beleggingsvrijheidsanalyse is een analyse van de invloed van de verschillende beleggingsprofielen die deelnemers aan de collectieve pensioenregeling hebben op het pensioen en de risico's daarvan.

De Beleggingsvrijheidanalyse

– het instrument om de invloed van de verschillende beleggingsprofielen op het pensioen van de deelnemer in de pensioenregeling onderling met elkaar te vergelijken –

Deel 1: Introductie

Inleiding

U heeft gekozen voor Aanbieder 1 Product A. Kern van de pensioenregeling is dat de hoogte van de premie die wordt betaald vaststaat, het pensioen van de deelnemers echter niet. De hoogte van het pensioen voor de deelnemer is van een aantal factoren afhankelijk, bijvoorbeeld het rendement op de beleggingen in het premiepensioenproduct en de marktrente en levensverwachting op het moment dat de werknemer met pensioen gaat.

Dat de keuze voor een passend premiepensioenproduct vooral gaat over de keuze van het voor u acceptabele beleggingsrisico dat uw werknemers hiermee lopen is duidelijk: het gaat immers om de besteding van meer dan 80% van het door u ter beschikking gestelde pensioenbudget.

Belegt de pensioenuitvoerder of de deelnemer?

Om deelnemers te beschermen tegen verkeerde beleggingskeuzes, schrijft de wet voor dat uw pensioenuitvoerder de premies van de deelnemers belegt. Wettelijk gezien heeft uw pensioenuitvoerder de verplichting om te beleggen in het belang van alle deelnemers. Dit heet 'prudent beleggen'. Maar de wet bepaalt niet wat 'prudent beleggen' precies betekent, er is geen eenduidige norm. In ons advies hebben wij laten zien hoe verschillende aanbieders van premiepensioenproducten 'prudent beleggen' invullen. Sommige aanbieders kiezen er voor om meer zekerheid te bieden, ten koste van de kans op een hoog pensioen. Andere aanbieders bieden juist perspectief op een hoog pensioen en nemen meer risico. Uiteindelijk heeft u gekozen voor Aanbieder 1 Product A.

Onder voorwaarden is het mogelijk dat een deelnemer de verantwoordelijkheid voor de beleggingen van de pensioenuitvoerder overneemt. We noemen dat beleggingsvrijheid. Uw pensioenregeling voorziet in beleggingsvrijheid en de deelnemers hebben daardoor de mogelijkheid om een andere beleggingsmix te kiezen. Uw pensioenuitvoerder heeft daarvoor een aantal, leeftijdsafhankelijke, beleggingsmixen gedefinieerd. We noemen zo'n leeftijdsafhankelijke beleggingsmix een life cycle.

Deel 1: Introductie

De Beleggingsvrijheid

In de volgende fase van ons advies aan u geven wij u en de deelnemers inzicht in wat de beleggingsvrijheid inhoudt. Het premiepensioenproduct van Aanbieder 1 biedt verschillende mogelijkheden om een afwijkende, lees: risicovollere of juist minder risicovolle, life cycle te kiezen. Onze analyse van de invloed van de verschillende life cycles op het pensioenresultaat en het risico dat de deelnemer loopt vindt u, per leeftijd, uitgesplitst in 'Deel 4: Overzicht beleggingsvrijheid in de life cycles per leeftijd'.

Uitgangspunten van de beleggingsvrijheidstoets

De vergelijking hebben we uitgevoerd voor de door u gekozen aanbieder, Aanbier 1, op in september 2016. De door u gekozen premiepensioenregeling is gebaseerd op 100% van de inleg die op grond van artikel 18a lid 3 Wet op de Loonbelasting 1964, oftewel staffel II op basis van 3% rekenrente van het staffelbesluit BLKB2014/2132M van 17 december 2014, maximaal kan worden aangewend.

In de analyses laten we, per leeftijd, zien, wat de invloed van een risicovollere of juist minder risicovolle life cycle is op het te verwachten pensioen. Uw pensioenregeling biedt wellicht nog meer beleggingsvrijheid, bijvoorbeeld de mogelijkheid dat de deelnemers een eigen beleggingsmix samenstellen. Dit heet opting out. Opting-out wordt in deze analyses niet meegenomen.

Het besluit van een deelnemer om af te wijken van de standaard life cycle is een persoonlijke. Zo'n besluit hangt nauw samen met de bereidheid om meer of juist minder risico te nemen. In deze analyse laten we de invloed van een keuze voor een risicovollere of minder risicovolle life cycle op het verwachte pensioenresultaat zien. Dit hangt af van de leeftijd van de deelnemer, vandaar dat we voor iedere leeftijd een overzicht hebben bijgevoegd.

De invloed van een afwijkende keuze op de pensioenverwachting van de deelnemer hangt nauw samen met zijn leeftijd. Jongere deelnemers hebben een lange beleggingshorizon en kunnen profiteren van meer beleggingsrisico.. Ook al omdat zij met een groot deel van het pensioengeld nog geen beleggingsrisico lopen: de pensioenpremie die in de toekomst voor hen nog gestort moet worden. Voor oudere deelnemers met een kortere beleggingshorizon, en voor wie al veel meer premie is betaald en vermogen is opgebouwd, wordt risico afgebouwd. Ook in de alternatieve life cycles.

Uitbreiding van de beleggingsvrijheid met een variabele uitkering

De beleggingsvrijheid is op dit moment beperkt tot de opbouwperiode van het pensioen. De opbouwperiode is de werkzame periode van de deelnemer. Zodra de deelnemer met pensioen gaat, stopt de opbouw en wordt het pensioen uitgekeerd. Dit pensioen is dan een gegarandeerde levenslange uitkering. Per 1 september 2016 is het mogelijk om te kiezen voor een variabele uitkering. Een variabele uitkering is een ingegane pensioenuitkering die

Deel 1: Introductie

---

kan variëren in de tijd afhankelijk van het rendement dat na pensioendatum op de voor de uitkering beschikbare pensioenkapitaal wordt gemaakt. De uitkering staat dan dus niet vast en wordt niet (of niet volledig) gegarandeerd. De deelnemer kan dus meer krijgen, maar loopt ook de kans dat als het rendement tegenvalt, een lagere uitkering krijgt.

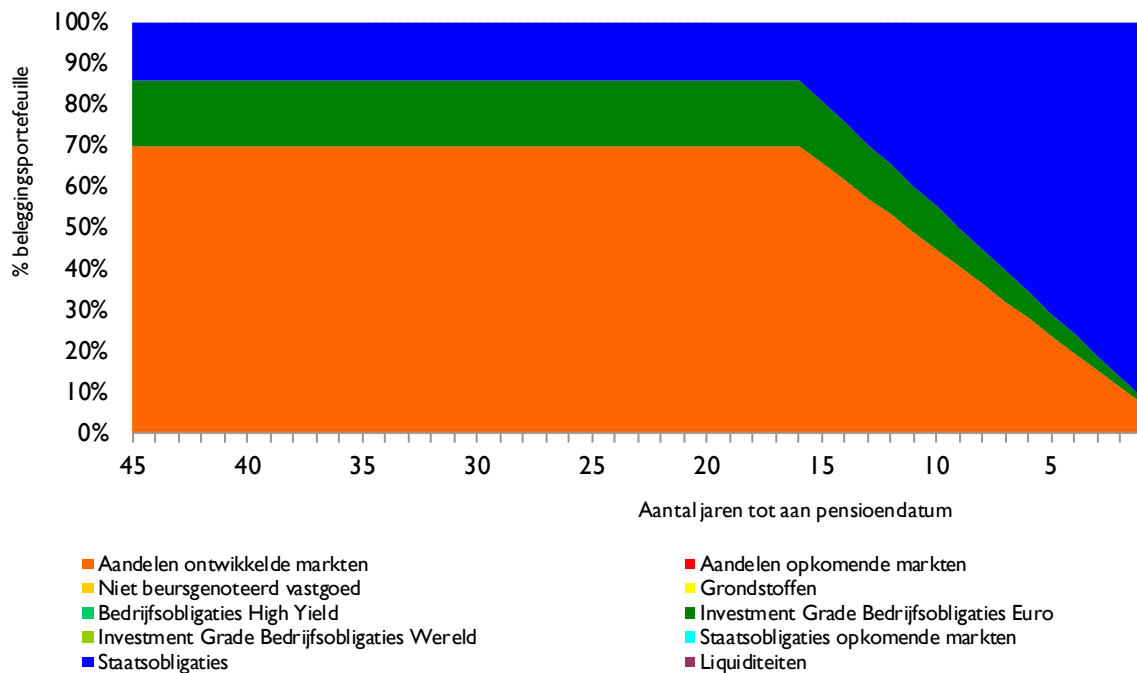
Zodra Aanbieder 1 de variabele uitkering mogelijk maakt, informeren wij u over de consequenties. De deelnemer krijgt immers nog meer beleggingsvrijheid.

Deel 2: Overzicht van de life cycles

Hieronder vindt u een grafisch overzicht van de verschillende life cycles. De eerste life cycle is de standaard, door u gekozen life cycle. Dit is de life cycle waarin wordt belegd als de deelnemer geen keuze maakt. De andere life cycles zijn de risicovollere of minder risicovolle life cycles waaruit de deelnemer kan kiezen.

Aanbieder 1 Product A - Neutraal (standaard)

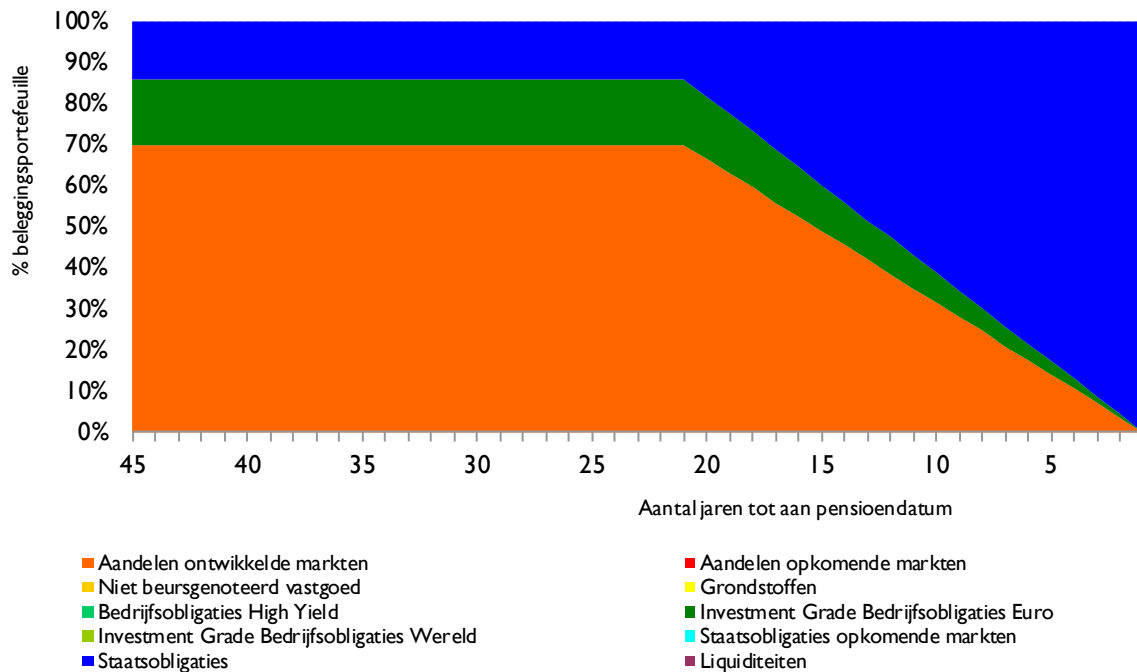

Hierna vindt u een grafisch overzicht van de life cycles met een defensiever of juist offensiever profiel

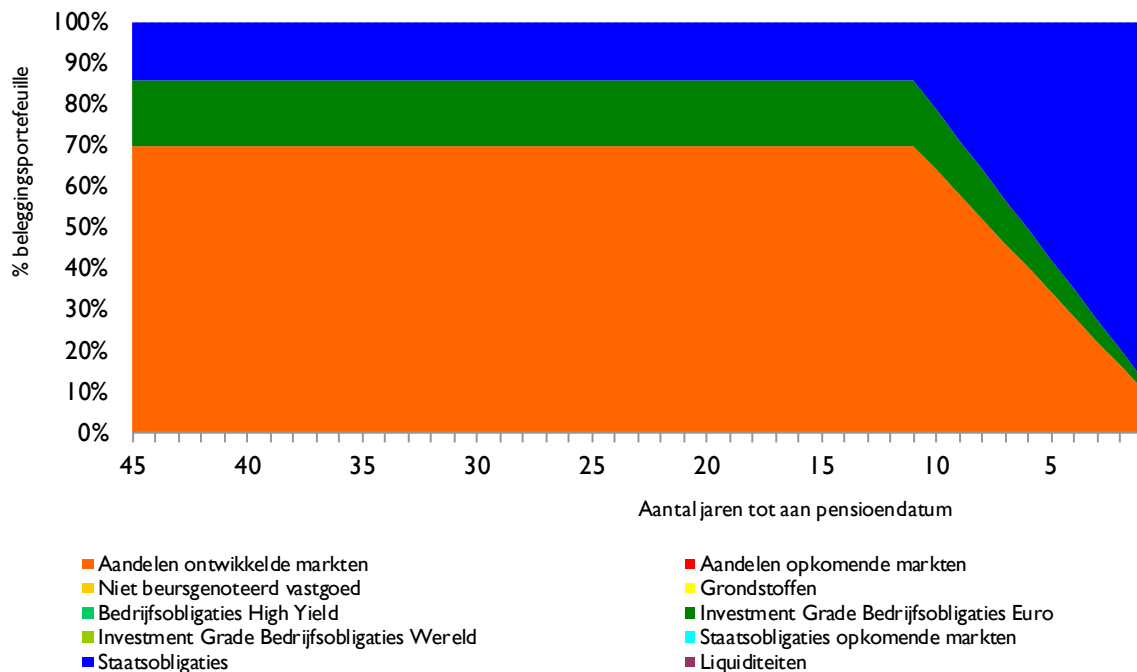

Deel 2: Overzicht van de life cycles

Aanbieder 1 Product A – Defensief

Aanbieder 1 Product A – Offensief

Deel 3: Verantwoording

Over Performance

Performance is een samenwerking tussen **AF Advisors** en **LNBB actuarissen + pensioenconsultants**. Krachtige partners die twee werelden verbinden, die van de beleggingen en het pensioen. **Performance = pensioen x performance**. Daar waar in moderne pensioenregelingen het risico van de beleggingen voor de toekomstige pensioenuitkeringen steeds meer komt te liggen bij de werknemer, heeft deze belang bij de verwachte beleggingsprestaties door de pensioenuitvoerder.

De beoordeling van diverse aspecten van beleid, de verantwoording ervan, de kosten, het risico en de prestaties van pensioenuitvoerders – pensioenfondsen, premiepensioeninstellingen (PPI's) en verzekeraars – is bij uitstek het kennisdomein van Performance.

Onze dienstverlening is beschikbaar voor pensioenadviseurs, die werkgevers terzijde staan bij de keuze van een pensioenuitvoerder en voor de aanbieders van deze producten die inzicht willen hebben én houden in de effectiviteit van haar eigen producten in relatie tot die van haar concurrenten.

Het rapport dat de werkgever in handen heeft, geeft een betrouwbaar beeld van de prestaties van de onderzochte beleggingsprofielen van de gekozen pensioenuitvoerder. De gegevens vatten wij samen in deze Beleggingsvrijheidtoets. Onderliggend hebben wij veel gegevens verzameld, geanalyseerd, met elkaar vergeleken en hieraan conclusies verbonden. Wat de werkgever ziet, is slechts een klein deel van de door ons onderzochte gegevens.

AF Advisors brengt kennis in van beleggingen, LNBB actuarissen + pensioenconsultants beschikt over diepgaande kennis van pensioen, zowel in verzekeringstechnische en actuariële als fiscale zin. Performance is een toepassing van de gebundelde, specialistische kennis van de samenwerkende partners.

Deel 3: Verantwoording

Vestigingen

Performance is gevestigd in Rotterdam, Amersfoort en Dordrecht.

Rotterdam

Westersingel 91
3015 LC Rotterdam
010 4129616

Amersfoort

Spacelab 41
3824 MR Amersfoort
033 7122712

Dordrecht

Draai 9
3311 JJ Dordrecht
078 6117111

info@performance.nl

www.performance.nl

Voorbehoud

De analyse van de verzamelde gegevens, de interpretatie, de beoordeling en de onderlinge vergelijking ervan hebben wij met de grootst mogelijke zorgvuldigheid uitgevoerd. Performance kan niet instaan voor de juistheid van gegevens afkomstig van derden. De uitkomsten van onze studie leiden - binnen de gestelde kaders - tot betrouwbare handvatten voor onze relaties bij het maken van een verantwoorde keuze van een pensioenuitvoerder.

De uitkomsten uit deze Performance Beleggingsvrijheidstoets zijn gebaseerd op een zo nauwkeurig mogelijke benadering van de situatie van uw onderneming ten aanzien van de de gekozen premiestaffel. Dit zijn belangrijke gegevens bij de analyses die hebben geleid tot deze uitkomsten. Daarnaast verandert de informatie van de pensioenuitvoerders, de inrichting van de life cycles en de hieraan gekoppelde beleggingsfondsen regelmatig. Hierdoor zijn de gepresenteerde gegevens alleen nu en alleen voor uw onderneming van toepassing. De analyse is één maand na datum van dit rapport niet meer te gebruiken. Ook is de informatie niet te gebruiken voor andere pensioenbestanden.

Deel 4: Overzicht beleggingsvrijheid in de life cycles per leeftijd

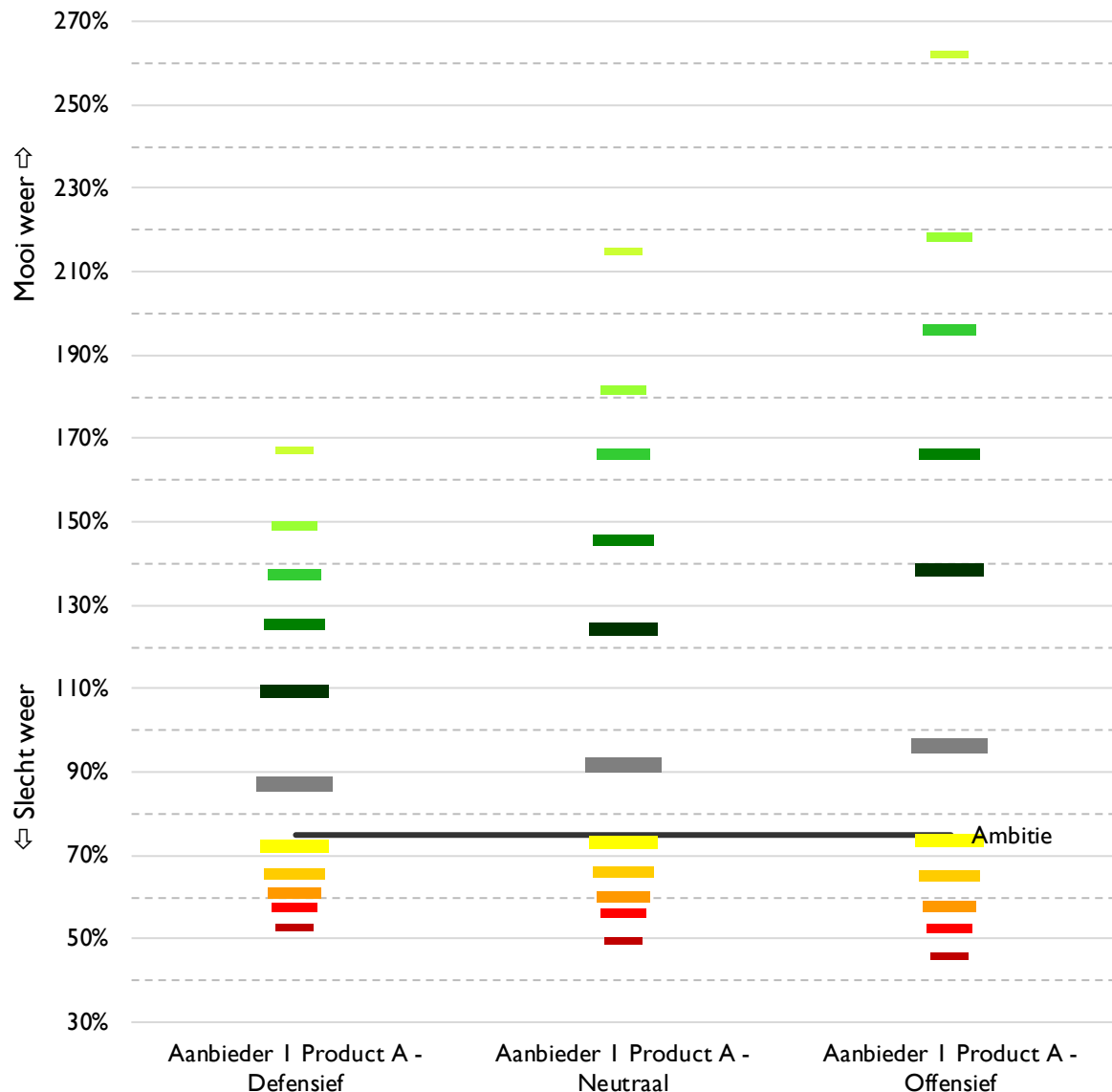

Op de volgende bladzijden vindt u, per leeftijd, onze analyse van de invloed van de verschillende life cycles op het pensioenresultaat en het risico dat de deelnemer loopt.

Toelichting op de beleggingsvrijheid voor een x jarige deelnemer

U bent deelnemer in een premiepensioenregeling die wordt uitgevoerd door Aanbieder 1. Een premiepensioenregeling is een pensioenregeling waarin de hoogte van de door uw werkgever af te dragen pensioenpremie vast staat. Uw uiteindelijke pensioen is afhankelijk van onder meer het rendement dat u maakt op de ingelegde premie, de marktrentontwikkelingen en de ontwikkeling van de levensverwachting. In de pensioenregeling wordt er volgens een vooraf vastgestelde beleggingsmethode belegd, de life cycle. Deze standaard beleggingsmethode houdt rekening met uw leeftijd en de resterende jaren tot aan uw pensioen. Dit wordt ook wel prudent beleggen genoemd. Maar u heeft de keuze om te kiezen uit risicovollere of minder risicovolle life cycles.

Met dit overzicht geven wij u inzicht in de gevolgen van de keuzevrijheid op uw verwachte pensioen. Meer risico betekent een kans op een hoger pensioen maar ook het risico dat u minder overhoudt. Dit is overigens geen eenmalige keuze maar een keuze die u periodiek kunt, of zelfs zou moeten, herbeoordelen. Aanbieder 1 helpt u hierbij. Zij moeten u immers adviseren over uw risicoprofiel.

